

Soleiðis stóðu menn og egndu í egningarskúrinum

í einar 10 - 14 dagar. Tá vóru hendurnar ógvuliga illa farnar. Teir fingi onki vatn at vaska sær í. Kranin bleiv stongdur, tá teir fóru frá landi í Føroyum, tí vatngoymslan var eisini avmarkað. So tað teir høvdu at bloyta fingrarnar við var at pissa í lógvarnar. Seinni fingi skipini vatngerara, so mann fekk vaska sær.

Júst í Túni á brúnni

Somuleiðis hjálpti tað ómetaliga nógv uppá hendurnar, tá byrjað varð at egna í gummihandskum. Við nógvum skipum brúktu teir tað, at tað varð gingið vakt og mennirnir skiftu, arbeiddu eina vakt á dekkinum, eina í skúrinum. Við Vesturhavinum var tað ikki soleiðis. Tað vóru tveir menn, sum skiftust um at standa við rulluna og draga frá, ein avhvøddaði, fyra flaktu, ein ella tveir í lastini, restin av dekkarunum stóðu og engdu. Frívaktin lagaði seg mest eftir, hvussu tað gekk við dragingini, millum fyra og seks

at renna út gjøgnum frálopið á wc-inum! Á ísfiskaveiðu snúði alt seg um at koma til tann besta marknaðin til røttu tíðina fyri at fáa best møguligan prís fyri “kittið”, sum var vekteindin, sum var nýtt í Grimsby. Tí kundi tað henda, at skiparin gjørdi av snøgt sagt at kvetta línuna og at lata hana fara fyri skjeyti fyri at koma fram til røttu tíðina. Tað fór ikki nógv tíð til spillis. Ligið var inni stytst møguligt. Hanus Hammer á Eiði greiður frá, at hann fór við Vesturhavinum Blíða 3. jóladag 1957. Á jólum 1958 hevði hann verið eina viku heima. Tá var tað ikki vanligt at taka sær frítúrar. Tað gjørdur rættir menn ikki!

Skjótt eingin trupulleiki at sleppa við línubátum

Men skjótt gjørdist eingin trupulleiki at sleppa við línubátum. Tá vit koma inn í 1960-ini koma línubátar til landið í hópatali. Tá vóru eisini tikin enn fleiri politisk stig at fáa gongd á. Í 1960 vóru teir 10, í 1961 23, í 1962 30, í 1963 48 og í 1964 58 línubátar. Og orsøkin til, at tað ikki komu nógv fleiri var, at ein politisk bílegging í Belgju av enn fleiri línubátrum fór fyri bakka. Hetta gav jú flestu fiskimonn-

um møguleika at sleppa við línuskipum, um teir høvdu hug til tess. Manningartalið var fast 26 ella har á leið, so tað er lætt at rokna út, at her kravdist stór manning. So tann, sum skrivur hesar reglur, fekk í 1962 møguleika at sleppa við Havørnini, sum eins og Nornagestur hjá Thorvaldi var ein franskbygður línubátur, sum Weihe menninir í Søldafirði áttu. Eg var biðin á saltfiskaveiðu á heysti hetta ár. Roknað varð tá eisini við at sleppa á ísfisk.

Teir flekja umborð á Brestir

Tað var jú ísfiskaveiðan meira enn saltfiskaveiðan, sum gav pengarnar. Vit fóru til Grønlands, vóru 80 dagar burtur, fingi 160 tons, sum var umleið uppí skipið. Avrokning var kr. 2.000 ella kr. 25 pr. dag. Tá var ein dagløn á landi í hvussu er omanfyri kr. 30. So sigast kann, at í mun til stríðið var lønin sera lág. Tað varð eisini skjótt, at tað fór at knípa at fáa fólk. Í fyrsta umfari hjálptist hetta við at fáa grønlandska manning, sum var tikin umborð, tá ið skipini kortini veiddu undir Grønlandi. Nógvir av hesum grønlandingum komu heim við og blivu verandi í Føroyum. Ein av teimum var Emanuel Petersen, sum nógv kendu. Hann var ofta á veg til Grønlands at búseta seg, men endaði altíð aftur í Føroyum, tí “jeg kan ikke undvære Færøerne”, hóast hansara lív í Føroyum ikki var at misunna nøkrum. Hann doyði eisini í Føroyum.

Móti endanum á línubátatíðini á saltfiskaveiðu

Tá vit so koma í miðjuna av 60-unum vórðu nógvir av línubátunum byggdir um til kraftblokk, sum kravdi munandi minni manning, og har úrtøkan gjørdist nóg størri. Tá vit komu inn í 70-ini vórðu aðrir umbyggdir til ídnaðarfisk, har tað kravdist enn færri fólk. Tá vit komu inn í 90-ini, sveik høvuðsgrundarlagið fyri

veiðu við línuskipum, nevniliga Flemish Cap, so tann gamla saltfiskaveiðan fór í søguna. Men enn hava vit so nakrar av gomlu línubátunum, sum burturav eru á ísfiskaveiðu. Fyrstu árin var ísfiskur stórt sæð bert landaður í Bretland. Men so hvørt sum flakavinnan varð útbygd, fóru skipini at landa á Føroyum. Teir hava eisini verið grundarlagið fyri føroysku flakavirkini. Sum við so mongum øðrum er lívið og tæknin við línubátum eisini nógv broytt. At egna hev-

Johan Christiansen var eisini ein av teimum fyrstu við stállínuskipum. Hann tók og tekur enn nógvar myndir, og hann eigur nógvar í bókini um Júst

ur altíð verið roknað sum eitt mððsamt arbeiði. Tí var egningar-maskina ein dreymur, sum tey fægstu tó trúu uppá. Men hon gjørdist veruleiki í 70-unum, og lætti hetta nógv um. Tá slapst av við stamparnar. Tá ið línubátarnir komu var ein manning uppá 26 roknað sum neyðug, eisini á ísfiskaveiðu. Nú er hon umleið ein helvt av hesum. Afturat hesum ganga menn við línubátum tveyskiftisvakt. Hetta merkir alt, at bæði arbeiðsumstøður og inn-tøkur eru munandi betri í dag.

Komandi partur

Í komandi og næstsseinasta parti av hesi røð, fara vit at hoyra meira um beigggjarnar hjá Tórhalli, eins og vit fara at hava ítøkiliga søguna hjá fyrsta stállínuskipinum Vesturhavið Blíða.

Brestir flaggskryddur í 1957